

ΟΛΜΑΝΔΙΚΟ ΛΙΜΑΝΙ

(Πίναξ τοῦ Α. Κοέν)

ΕΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΗΣ J. FURET

ΠΩΣ ΕΓΙΝΑ ΦΟΝΙΣΣΑ

Ήμουν ή πὸ κοιμή, ή πὸ φιλάρεσκη, ή πὸ περιποιημένη καὶ καλοντιμένη γυναίκα τοῦ κόσμου.

Κι' ἔξαρνα ἔγινα ή πὸ ἀκοιμή, ή πὸ ἀδιάφορη, ή πὸ ἀπεριποίητη καὶ καλοντιμένη γυναίκα τῆς βάρηλου.

Κι' εἶμαι ἀκόμα μόνο τριάντα ἔξι χρόνων...

Ἐγκατέλειπα τίς φρονιές μου τοιαύττες, τὰ κοσιμημάτα μου, δὲν μαγαριόζωμαι, περὶ καθόλου, χρενίζω ὅλο σι τὰ μαλλιά μου, φοβοῦμαι τοσοῦτα με χαμηλὸ τακιδι καὶ κοῦβω τὰ φρούα μάτια μου κάτω ἀπὸ μεγάλα σκούρα γυαλιά.

Ναί, ὄλ' αὐτὰ τὰ κάνω ἐγώ...

Ἐγώ, ἐγώ πρὶν ἀπὸ λίγο καιρὸ, πρόσεχα καὶ τὴν πὸ παρασηρή λεπτομέρεια τῆς τοιαύττας μου, καὶ περνοῦσα διὰ τοιάξιστον ὄρες, κάθε μέρα, μπροστά στὸν καθρέφτη μου.

Ἦμουν ἄλλοτε φιλάρεσκη, τρυφερά φιλάρεσκη. Μοῦ ἄρεσε καὶ ἔρχομαι πίσω μου κοπάδι θαιμασιῶν, μοῦ ἄρεσε νὰ προκαλῶ τὸν πόνο καὶ νὰ σορπίζω τὸν πόνο σὲ κάθε μου βήμα. Ἐν τοῦτοις, ἔμεινα πάντα πιστὴ στὸν ἄντρα μου. Δὲν τὸν ἀπατοῦσα με κανένα, δὲν ἀγαποῦσα κανένα, ἐκτὸς ἀπ' αὐτόν. Δὲν μοῦ ἔφτανε ὅμως μόνο ὁ δικὸς του θαιμασιῶς. Ἦθελαι παντοῦ ὄπου βρισκοῦμαι νὰ εἶμαι ἐγὼ ή βασίλισσα τῆς κοιφότητος καὶ τῆς ὀμορφιάς, ἤθελαι νὰ ἐπισοιάζω κάθε ἄλλη γυναίκα, ὄσο φρούα κι' ἄν ἦταν.

Καὶ τὸ κατώρθωνα πάντα σχεδόν, καὶ μεθοῦσα ἀπὸ εὐτυχία, ὄταν ἄκουγα κομπλιμέντα καὶ λόγια θαιμασιῶδ. Καὶ γιὰ νάχω πάντα γύρω μου πλῆθος θαιμασιῶν, γιὰ νὰ ζῶ διαρκῶς μέσα σὲ μιὰ ἀτυφώσιμα λατρείας, φλετάριζα ὄσο μποροῦσα κι' ἔπαιζα με τίς καρδιές τὸν ἄνδρῶν. Ὄσῳσο, κατώρθωνα, χωρίς ν' ἀπελπίζω ποτὲ τοὺς θαιμασιῶς μου, νὰ τοὺς κρατῶ καὶ σ' ἀπόστασι. Καὶ δὲν ἔνοιωθα κανένα τῆρη σὴν σινείδησι μου, καὶ περνοῦσα τὴ ζωὴ μου ἔνοιωσθη καὶ ἔλασθη, σάν μιὰ πεταλούδα ποὺ πεταίει ἀπὸ λουλοῦδ σὲ λουλοῦδι, χωρίς νὰ σταματῆσαι ποῦθενά.

Ὅταν ἔγινα τριάντα πέντε χρόνων, φανόμουν ἀκόμα μόλις εἶχουσι πέντε. Ἐγώ, ὀσῳσο, εἶχα παρατηρήσει κάποια μέρα στὸν καθρέφτη μου πὸς μερικὲς ἀνεπιθύμητες, κι' ἀνάλαφρες ρυτίδες εἶχαν σχηματισθῆ γύρω ἀπὸ τὰ μάτια μου, καὶ μερικὲς ἀσπρες τρίχες ποῦθαλαχ ἔδω κι' ἐκεῖ, ἀνάμεσα σὲ χροσάφι τῶν

μαλλίων μου.

Τότε, γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωὴ μου ἔνοιωσα μιὰ θανάσιμη ἀνησυχία καὶ λύπη. Καὶ γιὰ πρώτη φορὰ σκέφτηχα με τρόμο ὅτι μιὰ μέρα θὰ θάμυονε ὁ χρόνος καὶ τὴν λάμψη τῆς δικῆς μου ὀμορφιάς, καὶ πὸς τὰ χροσά μου μαλλιά θὰ γίνοντοσαν ὀλόλευκα, καὶ ή ἐπιδεξιμὴ τοῦ προσώπου μου θὰ ζάρωνε ὀλόκληρη.

Ὡ, πὸς ἤθελαι νὰ εἶμαι πάντα νέα, πάντα ὀμορφη, καὶ νὰ ἐμπνέω πάντα ἕνα βαθὺ θαιμασιῶ σὲ ὄλους τοὺς ἄντρες, νέους καὶ γέροντες. Μοῦ φανότανε ὅτι τὴν ἡμέρα ποὺ θὰ ἔπαυα νὰ προκαλῶ τὸ θαιμασιῶ, θὰ πέθαναι...

Ἀρχισα λοιπὸν νὰ περιοποῦμαι ἀκόμα περισσότερο τὸν ἔαντό μου, νὰ μεταγεορίζωμαι πανάκριθα καλλυντικά, νὰ ντύνομαι ἀκόμα κοιφότερα. Καὶ πάντα, παντοῦ ὄπου πύγαυαι, ἦμουν ἐγὼ ή ὀμορφότερη κι' ή πὸ καλοντιμένη ἀπὸ ὄλες τίς ἄλλες γυναίκες, καὶ με χαρά, ἔβλεπα ὄλο καὶ καινούργιους θαιμασιῶς γύρω μου. Αὐτὸ ὀμως ποὺ ζολάζανε περισσότερο τὸν ἐγωισμὸ μου καὶ τὴν φιλαρέσειά μου ἦταν ή ἀγάπη τοῦ Ζάν, τοῦ νεαροῦ γυοῦ καίτοις φίλης μου.

Τὸ καίμειο τὸ παιδί...

Ἦταν μόλις δεκάξι χρόνων, ἄλλα φανότανε μικρότερο, γιὰτι ἦταν πολὺ λεπτοκοιμμένο.

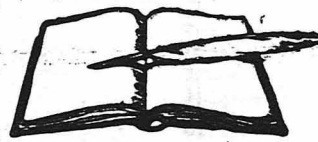
—Ἐἶμαι ἀκόμα ὀμορφη, πολὺ ὀμορφη—ἔλεγα με τὸ νοῦ μου—ἀφοῦ μ' ἐρωτεῖοντα καὶ τὰ μικρὰ παιδιά.

Καὶ κατὰ βάθος, διασκεδάχα καὶ λίγο με τὸν ἔρωτα τοῦ Ζάν, ποὺ μοῦ φανότανε κάποιος κοιμοκοιμηγῳς. Χλόμιαζε μόλις μ' ἀντίκριζε, καὶ τὸ χεῖλη τοῦ ἔτρεμαι ἔτσι, ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ μοῦ πῆ ὄυτε : «Καὶήμερα».

Κι' αὐτό, ὄσο κι' ἄν μοῦ φανότανε ἀστεῖο, μ' εὐχαριστοῦσε κατὰ βάθος.

Κι'...—ἀ! πόσο ντυρέπομαι ὄταν τὸ σὺλλογιζομαι τώρα!—καὶ ἐνθάρινα, πότε μ' ἕνα χαμόγελο καὶ πότε μ' ἕνα βλέμμα τὸν φλογερὸ ἔρωτα τοῦ παιδιοῦ ἐκείνου, καὶ πότε πάλι προκαλοῦσα τὴν ἡλίκα του, ἐφοτοροποῦντας μπροστά του με διαρκῶς νεοῖους.

Θυμάμαι... Μιὰ μέρα ὁ Ζάν κι' ἐγὼ εἶμαστε μὲνοι σὲ τὸ μικρὸ μου σαλονάκι. Ἐγὼ καθόμοινα σὲ

μιά πολυθρόνα, κι' ο Ζάν σ' Ένα σκαμνί στα πόδια μου.

Τό φτωχό παιδί μ' έκείταξε με βλέμματα λατρείας. Έγώ σέ μιά στιγμή άλωσα τό χέρι μου και χάρησα τα μαλλιά του. Ο Ζάν τότε, με μιά κινήσι παράδοξη, μου άγκάλιασε τή γονάτα μου, μουροφύσσοντας :

—Σάς άγαπώ ! Σάς άγαπώ !

Και φίλοσε τα γονάτα μου με τρελλά κι' απειλοποιημένα φιλιά. Άν ξέρω γιατί μου ήθελε μιά τρελλή έπιθυμία να γελάσω, καθώς έβλεπα τό αδύνατο έκείνο άγόρι, έβρισκα ένός τόσο δυνατού πάθους. Άλλά συγκρατήθηκα, και σφρώγγοντας τόν Ζάν, τού είπα :

—Άν πρέπει να μ' άγαπάς έμένα, Ζάν ! Πρέπει ν' άγαπήσης ένα κοριτσι τής ηλικίας σου ! Έγώ θα μπορούσα να είμαι μητέρα σου !

— Άν έπαρχει άλλη γυναίκα στον κόσμο για μένα, έπιός από σάς ! είπε ο Ζάν, κι' έπερισημος να μ' άγκάλιαση.

Έγώ όμως κράτησα τή χείρα του και τού είπα :

— Ζάν, παιδί μου... Τρελλάθηκες ! Έγώ είμαι γρηιά για σένα !.

Συγχρότως όμως τόν κούταξα τρυφερά, και τόν φίλησα στο μέτωπο, έβροντας :

—Σου δίνω ένα μητρικό φιλίμα, για να ήσυχάζης.

Τό δυστηχημένο παιδί χλωμαίωσε, κλωματήκε, και φαινόταν έτσι μο να λιποθυμήση. Τρομαγμένη, φώναξα τήν ύπνοφτρα και τής είπα ότι ο Ζάν ζαλιώθηκε έξαφνα. Με λίγο κορό νερό και λίγες έντριβές με κολώνια στα χέρια, ο Ζάν συνέκλιθε, και σέ λίγο χρονί να τολμήση να με κούταξή στα μάτια, φίλησε τό χέρι μου κι' έφυγε.

Έγώ, όμως τότε να γελώ για τόν μικροσκοπικό μου αυτόν θαυμαστή που λιποθυμώσε από έρωτα...

Και κούτάζοντας στον καθρέφτη τό πρόσωπό μου, ηθεύρισα έκανοποιημένη :

— Έτσι λοιπόν, ξετρελλοίνο άκόμα και τή παιδιά σ' αυτήν τήν ηλικία...

Όταν ξαναείδα τόν Ζάν, δέν ξέρω κι' έγώ πως μου φάνηκε άλλωστως. Άν τολμούσε να με κούταξή, Ντρεπότανε τόχα, ή δέν μ' άγαπούσε πια τόσο πολύ :

Για να τό καταλάβω αυτό, άρχισα να έρωτοτροπώ μ' έναν θείο του. Ο Ζάν φαινότανε να μί προσηχή καθόλου σ' έμένα. Κι' έγώ τότε, πληρ ένα ύφος μηστηριώδες και μιλούσα χροιά στον θείο του Ζάν, σαν να έπρόκειτο για κανένα σπουδαίο ανήτικο. Κι' έξωνα είπα σχεδόν δυνατά :

— Βέβαια, θα έρθω... Άδριο στίς πέντε.

Και κούταξα έτσι τόν συνουλητή μου, σαν να του ήθελα ιφροτικό φαντεθεί. Κι' έγώ έθνοούσα άπλώς ότι τήν άλλη μέρα στίς πέντε θα πήγαινα μαζί με τόν άντρα μου σε μιά έκθεση ζωγραφικής. Ο Ζάν ούτε σάλεψε τίλα.

— Πάει ! Έλεγα με τόν νού μου. Άν του άρέσω πια. Άρχισα λοιπόν να μιν το άρέσω πια ! Μήπως ο Ζάν, καθώς με είδε, χθές από πολύ κοντά, άναγκάστηκε δέν είμαι πια τόσο νέα :

Σέ λίγο έφυγε ο θεός του Ζάν, κι' έμεινα μόνη μαζί του.

Και μονοιάς τό φτωχό παιδί έγινε έξαλλο, κι' ήθελε κοντά μου. Πήρε τό χέρι μου στα χέρια του και σφρώγγοντας τα δυνατά, φώναξε :

— Αϊτόν λοιπόν άγαπάς !. Αϊτόν !. Μά όχι... Άν θα πάς αύριο στίς πέντε να τόν ρηξής !. Άκούς ! Άν θα πάς...

Έγώ γελάσα ειρωνικά, και είπα :

— Είμαι γελοίος, μικρό μου Ζάν !. Είμαι γελοίος !.

— Όρξίσου μου πως δέν θα πάς ! έπέμενε έξείνος.

— Όρξίζουκα πως θα πάω, είπα έγώ, και βάζοντας όλη μου τήν δύναμη, τράβηξα τή χείρα μου από τή χείρα του Ζάν.

Α. ήσαν άρκετά δυνατά τό μικρά έκείνα παιδικά χέρια !.

— Είνε φοβερό ! φώναξε ο Ζάν. Άν θα μ' άγαπήσης ποτέ έμένα ! Μι' έγώ δέν μπορώ να μί σ' άγαπάω !. Άν μπορώ !. Θα πεθάνω...

Έκείνη τή στιγμή, βήματα άκούστησαν έξω στον διάδρομο, και ο Ζάν έφυγε άπότομα.

***

Άπό τότε δέν τό ξαναείδα κοντά τό φτωχό παιδί. Τό ξαναείδα νεκρό, ξεπλωμένο σ' ένα φέρετρο, με τό πρόσωπο παραιομορφωμένο και ματωμένο.

Τήν άλλη μέρα, στίς πέντε ακριβώς τό απόγευμα πήγε κι' έπεσε σ' ένα φοβερό γκρεμό.

Όλοι νόμισαν ότι γλύστρησε κι' έπεσε χωρίς να θέλη. Και μόνο έγώ ήξερα ότι σκοτώθηκε για μένα !.

Όπως έξέλαγε ή φτωχή του μητέρα, σκιωμένη επάνω από τό ματωμένο κεφάλι του.

Ό... τό παραιομορφωμένο έξείνο κεφάλι...

Και ήμουν έγώ, έγώ ή άμορφή του φτωχού αυτού δράματος.

Η καρδιά μου σπάρωσε από τύψεις... Σηγήθηα πολύ άργά, άλλοίμο-

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΤΑ ΕΞΥΓΝΑ ΚΑΙ ΤΑ ΚΟΥΤΑ

Από κυρίες, ή μιά ήλικιωμένη και άσχημη κι' ή άλλη νέα και ώμορφη, ταξιδεύουν με τό ίδιο τραίνο, τό οποίο σέ λίγο πρόκειται να περάση από μιά σήραγγα.

Η ήλικιωμένη.— Πώς φοβούμαι, κυρία μου, τόχα που θα περάσουμε τή σήραγγα, μήπως με φιλήση κανείς στο σκοτάδι !

Η νέα.— Μή φοβάσθε, κυρία μου. Έφ' όσον είμαι έγώ έδώ...

***

Ο δανειστής.— Σέ παρακαλώ, φίλε μου, να μου εξοφλήσης ένα μέρος του λογαριασμού σου, γιατί έχω κι' έγώ να πληρώσω ως αύριο δύο—τρία συναλλάγματα του έμπορού μου.

Ο θρασύς όφειλέτης.— Είμαι πολύ άναδής ! Πηγαίνεις πρώτα και βουτίεσαι στα χέρια κι' έπειτα έρχεσαι να σου τή εξοφλήσω έγώ !.

***

Ο Βαρώνος.— Σου πήγαιναν τή φοίρα που σου χάρισα προχτές :

Ο υπητάτος.— Μπα, καθόλου, άγένη μου. Όλοι όσοι μ' έβλεπαν, έλεγαν : Μωφέ πως ξεπέσε ο κακομοίρης ο βαρώνος έτσι !.

***

Έξείνος.— Και τί θα έκανες άν σέ φιλούσα :

Έξείνη.— Νά, θα φώναξα τή μαμά. (Κι' άφού σκέφτηκε λίγο). Άλλά... ή μαμά δέν είν' έδώ άπόψε !.

***

Ο δάσκαλος.— Τί ήταν ο Κολόμβος :

Ο μαθητής.— Ένα πουλί.

Ο δάσκαλος.— Άνοιξε !. Πώς σου ήρθε αυτή ή ιδέα :

Ο μαθητής.— Άκουσα πολλές φορές να μιλούν για... τό αυγό του Κολόμβου !

***

Όσοι πως ανήγγειλε τό θάνατο τής γλύκας και δύστροτης πεθεράς του ένας βασανισμένος γιατρός :

«Πεθερά μου έπαυσε σήμερα να όμιλη !»

***

Ο μικρός.— Γιαγιά, σέ βαρέθηκα.

Η γιαγιά.— Προς τό γαιτό της και πατέρα του μικρού.— Άκουσες με καόν τρόπο μου μιλάει ο γυός σου :

Ο πατέρας.— Άν ντρέπεσαι να μιλάς έτσι στη γιαγιά σου :

Ο μικρός.— Μά ξέρεις, μπαμπά, με σκοτίζει...

Ο πατέρας.— Και νομίζεις ότι έμένα με διασκεάζει :

***

Στό θέατρο μεταξή δύο φιλενάδων :

— Έφερες τή λορνόν σου :

— Τή έφερα, αλλά δέν μπορώ να τή χρησιμοποιήσω.

— Γιατί :

— Γιατί... Ξέχασα να φορέσω τό βραχιόλι μου !

***

Έξείνη.— Τί έστί έρως :

Έξείνος.— Έρως έστί μιά λούξα του μυαλού, που σέ κάνει να λές κεραιστεράκι μου μιά γελάδα !

***

Γινόταν συζήτηση περι τής θανατικής ποινής. Ένας γιατρός κηρύχτηκε ύπερ τής καταργήσεώς της.

— Κανείς δέν έχει τό δικαίωμα να θανατώνη τόν άλλον, είπε.

— Όυτε οί γιατροί ; ρώτησε ένας άρρηρημένος.

νο, όταν είχα γίνει πια μιά άπαισία φόνισσα !..

Και γονατισμένη έκει, μαρσάτα στο ματωμένο θήμα μου, ώρκίστηκα να μη μαγέλω πια κανένα άντρα με τήν όμορφά μου, ούτε χωρίς να θέλω άόμα.

Κι' από τότε δέν ξέρω τί να κάνω, για να φαινομαι γρηιά κι' άσχημη, και άσνήθηκα τόν κόσμο και τόν ίδιο μου έαυτό.

Και οί δικοί μου, και οί ξένοι γύρω μου λένε :

— Είνε μιά ιδιοτροπία της κι' αύτό... Θα τής περάση !.

Και κανείς δέν ξέρει τό φριχτό μου μυστικό.

